

STENOGRAFSKE BELEŠKE

SENATA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 3

BEOGRAD, 1934 GODINE

KNJIGA III

XXV REDOVNI SASTANAK

SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 5 JULA 1934 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVALI:

Pretsednik

Dr. LJUBOMIR TOMAŠIĆ

i

Potpretsednik

Dr. UROŠ KRULJ

Sekretar

ASIM ALIBEGOVIĆ

Prisutni su g.g. Ministri: Ministar prosvete dr. Ilija Šumenković, Ministar pravde Božidar Maksimović, Ministar inostranih poslova Bogoljub Jevtić, Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja dr. Fran Novak.

POČETAK u 17 ČASOVA

SADRŽAJ:

1. — Čitanje i usvojenje zapisnika XXIV redovnog sastanka;

2. — Saopštenja o zakonskim predlozima upućenim od strane Narodne skupštine Senatu na rad i to: 1) o međunarodnoj konvenciji o unificiranom Meničnom zakonu sa aneksom I i II i Protokolom; o međunarodnoj konvenciji o rešavanju izvesnih sukoba Meničnih zakona sa Protokolom, zaključenim i potpisanim u Ženevi 7 juna 1930 god.; 2) predlog Zakona o obrazovanju novog Sreza subotičkog, i 3) predlog Zakona o izmeni Zakona o biračkim spisковima;

3. — Molba senatora g. dr. Rožića za bolovanje;

4. — Izveštaj Administrativnog odbora Senata o pregledu računa za mesece: januar, februar i mart budžetske 1933/34 godine;

5. — Molbe i žalbe;

6. — Dnevni red: 1) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o izmenama i dopunama u Zakonu o uređenju redovnih sudova od 18 januara 1929 godine; 2) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Za-

kona o sporazumu o regulisanju uzajamnih reklamacija, zaključenom i potpisanom u Beogradu 28 novembra 1933 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske; 3) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu zaključenom i potpisanom u Bukureštu 4 juna 1927 god., između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije, koji se odnosi na tromedju, koja je određena Protokolom odnoseći se na granicu u Banatu zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923 god.; 4) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o osnivanju Međunarodnog ureda za hemiju u Parizu, sa Pravilnikom Međunarodnog ureda za hemiju, zaključenom 29 oktobra 1927 god. u Parizu. Sva četiri zakonska predloga primljena su u načelu, pojednostima i konačno.

Govornici: Izvestilac dr. Josip Nemeč, Ministar pravde Božidar Maksimović, izvestilac Jovan Banjanin, Ministar inostranih poslova Bogoljub Jevtić, izvestilac Milan L. Popović.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Otvaram XXV redovni sastanak Senata Kraljevine Jugoslavije. — Molim g. sekretara da pročita zapisnik prošlog sastanka.

Sekretar Asim Alibegović čita zapisnik XXIV redovnog sastanka.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Ima li kakvog prigovora ovom i ovako sastavljenom zapisniku? (Nema). Prema tome objavljujem da je zapisnik primljen i overovljen. — Izvolite čuti, gospodo senatori, zakonske predloge koji su upućeni na rad Senatu od strane Narodne skupštine.

Sekretar Asim Alibegović saopštava: G. Predsednik Narodne skupštine dostavio je Senatu na rad, saobrazno članu 64 Ustava ove zakonske predloge, koje je Narodna skupština usvojila: o međunarodnoj konvenciji o unificiranom meničnom zakonu sa aneksom I i II i Protokolom; o međunarodnoj konvenciji o rešavanju izvesnih sukoba meničnih Zakona, sa

Protokolom zaključenim i potpisanim u Ženevi 7 juna 1930 godine; predlog Zakona o obrazovanju novog Sreza subotičkog; i predlog Zakona o izmeni Zakona o biračnim spiskovima.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Za ove zakonske predloge izabraćemo na današnjoj sednici naročite odbore. — Izvolite čuti molbe senatora za bolovanje.

Sekretar Asim Alibegović saopštava: Senator g. dr. Valentin Rožić moli Senat da mu izvoli odobriti bolovanje do kraja meseca jula.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Odobrava li Senat bolovanje g. senatoru Rožiću? (Odobrava). Prema tome objavljujem da je ovo bolovanje odobreno. — Izvolite čuti izveštaj Administrativnog odbora Senata o pregledu računa za mesece: januar, februar i mart budžetske 1933/34 god.

Sekretar Asim Alibegović saopštava:

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE BEOGRAD

Na osnovu čl. 128 Zakona o poslovnom redu u Senatu, Administrativnom odboru čast je podneti ovaj izveštaj o računima Senata za četvrto tromesečje budžetske 1933/34 godine za mesece: januar, februar i mart a ujedno i za celu ovu budžetsku godinu.

1) U toku ova tri meseca sa Glavne državne blagajne iz otvorenih kredita podignuto je dinara 3,128.089.— a za to isto vreme utrošeno je dinara 2,996.139.—

2) U toku cele ove budžetske godine t.j. od 1 aprila 1933 godine do 1 aprila 1934 godine iz otvorenih kredita po partijama

	podignuto	utrošeno	ostalo neutrošeno
po part. 4	din. 6,901.580.—	6,179.783.33	721.796.67
" " 5	" 1,390.000.—	1,333.339.—	56.661.—
" " 6	" 585.840.—	484.282.—	101.558.—
" " 7	" 600.000.—	302.548.—	297.452.—
" " 8	" 2,926.582.—	2,926.136.35	445.65
" " 9	" 108.288.—	108.288.—	—
Svega	dinara 12,512.290.—	11,334.376.68	1,177.913.32

Iz ovog izloženog pregleda vidi se, da je u toku cele budžetske godine po svima partijama manje utrošeno od predviđene sume dinara 1,177.913,32.

Ova neutrošena suma likvidirana je na sledeći način:

a) sa aktom Br. 1213 od 11-IV tek. godine vraćeno je Ministarstvu finansija Glavnoj državnoj blagajni Din. 721.796.67
a ostatak od dinara 456.116.65 uneti u depozit do donošenja odluke kako se sa istim ima postupiti.

3) Saldo iz budžet. 1932/33 god. na dan 1 aprila 1933 godine po svima partijama iznosilo je

Dinara 2,496.408.08

Ova ušteda u toku budž. 1933/34 god. likvidirana je na sledeći način:

a) vraćeno je Ministarstvu finansija Glavnoj državnoj blagajni sa aktom Br. 1213 od 11-IV-t. g. Din. 1,226.620.—

b) na uredenje Senata izdato je Din. 675.745.—

c) isplaćeno je na ime pomoći opštinama, univerzitetima i raznim licima Din. 266.316.08

d) rezervisano za doček Interparlamentarne unije (koji će biti u septembru 1934 godine) Din. 273.259.—

e) Ministarstvo saobraćaja za ogrev i osvetljenje Din. 54.468.—

Svega Din. 2,496.408.08

Administrativnom odboru čast je izvestiti Senat, da su svi mesečni pregledi vršeni komisijskim putem, koja je određena od strane ovog Odbora. Članovi ove komisije na samoj knjizi blagajne svojim potpisima utvrdili su tačnost i ispravnost kako kase tako i svih dokumenata. Na osnovu toga Odboru je čast umoliti Senat, da ovaj izveštaj primi k znanju.

Pretsednik

Sekretar,
M. L. Popović, s. r.

Administrativnog odbora,
K. Radovanović, s. r.

(M. P.)

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Prima li Senat pročitani izveštaj Administrativnog odbora o pregledu računa Senata za četvrto tromesečje budžetske 1933/34 god., za meseci: januar, februar i mart 1934 god.? (Prima). Objavljujem, da je Senat ovaj izveštaj primio. — Izvolite čuti molbe i žalbe.

Sekretar Ašim Alibegović saopštava molbe: Dragutina Štambuka i drugova iz Selca, Nikole V. Petrovića, načelnika Uprave državnih monopola u penziji i Ilije M. Petrovića, inspektora Uprave državnih monopola u penziji.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Saopštene molbe uputiće se nadležnom Odboru za molbe i žalbe.

Gospodo senatori, kako sam pre kazao da ćemo izabrati odbore za prispele zakonske predloge, to saopštavam da mi je za izbor Odbora za proučavanje zakonskog predloga o Medunarodnoj konvenciji o unificiranom meničnom zakonu sa aneksom I i II i Protokolom; Medunarodnoj konvenciji o rešavanju izvesnih sukoba meničnih zakona sa Protokolom, i Medunarodnoj konvenciji o meničnim taksama sa Protokolom, — zaključenim i potpisanim u Ženevi 7 juna 1930 godine, — dostavljena samo jedna lista koja odgovara zakonskim propisima, a na kojoj se nalaze kao članovi ova g.g. senatori: Krsta Radovanović, dr. Josip Šilović, Dimitrije Iližanović, dr. Ivo Majstrovic, Milan Simonović, dr. Želimir Mažuranić, Jovan Nešković, Milan Marjanović, Jovan Altiparmaković, dr. Vladimir Ravnihar i dr. Josip Nemeć; — a kao zamenici: Marko Radulović, dr. Dinko Trinajstić, Milovan Džaković, dr. Uroš Desnica, dr. Mića Mičić, dr. Georg Grasl, dr. Gustav Gregorin, Gavrilo Cerović, dr. Đura Kotur, dr. Stanko Šverljuga i Ljudevit Gaj.

Pitam Senat, da li prihvaća ovako sastavljenu kandidatsku listu za izbor ovoga odbora? (Prima). Pošto Senat prima, oglašujem da su pročitana gospoda izabrana u ovaj odbor, pa ih molim da se iza sednice sastanu, konstituišu, javu to Predsedništvu i da svoj posao obave do subote uveče.

Za ova druga dva zakonska predloga, gospodo senatori, a to je zakonski predlog o osnivanju Sreza subotičkog i o izmeni zakona o biračkim spiskovima predloženo mi je, da se za oba zakonska predloga izabere jedan te isti odbor, u koji bi ušla ova gospoda kao članovi: Jovan Altiparmaković, Ljubomir Vidaković, Don Fran Ivanišević, Fran Kukuljević-Sakcinski, Milan Simonović, dr. Vaso Glušac, Atanasije Šola, dr. Vladimir Ravnihar, dr. Mića Mičić, dr. Đura Kotur, a kao zamenici: dr. Uroš Desnica, dr. Josip Nemeć, Jovan Nešković, Milan Marjanović, Spira Hadži-Ristić, Matija Popović, dr. Savo Ljubibratić, Antun Vidaković, Šefir Arnautović i dr. Janko Rajar.

I ova je kandidatska lista snabdevena sa svima uslovima koje zakonski propisi zahtevaju, te s toga pitam Senat: da li prihvaća ovu kandidatsku listu kako je ovde izložena? (Prima). Prema tome oglašujem da su sada pročitana gospoda izabrana u Odbor za proučavanje zakonskih predloga o obrazovanju novoga Sreza subotičkog i o izmeni zakona o biračkim spiskovima. Molim i tu gospodu da se posle ove sednice sastanu, konstituišu, da to javu Predsedništvu i da svoj posao dovrše do subote uveče.

Sada prelazimo na dnevni red; na dnevnom redu je kao prva tačka: pretres izveštaja Odbora o pred-

logu Zakona o izmenama i dopunama o uredenju redovnih sudova od 18 januara 1929 godine.

Reč ima g. izvestilac.

Izvestilac dr. Josip Nemeć čita:

Beograd, 2 jula 1934 godine

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
BEOGRAD

Naročiti Odbor Senata za proučavanje predloga Zakona o izmenama i dopunama u Zakonu o uredenju redovnih sudova od 18 januara 1929 godine, na svojoj sednici održanoj 2 jula o. g., svestrano je proučio upućeni mu zakonski predlog, i našao da isti treba primiti u redakciji kako ga je i Narodna skupština primila.

Podnoseći Senatu ovaj izveštaj Odboru je čast umoliti ga, da ovaj zakonski predlog primi.

Za izvestioca Odbora određen je senator g. Jovan Altiparmaković.

Sekretar,
Dr. Josip Nemeć, s. r.

Pretsednik Odbora,
Dimitrije Iližanović, s. r.

Članovi:

Jov. Altiparmaković, s. r.

Dr. Josip Šilović, s. r.

K. Radovanović, s. r.

Dr. Georg Grasl, s. r.

Dr. Ivo Majstrovic, s. r.

Dr. V. Ravnihar, s. r.

M. Marjanović, s. r.

Dr. U. Desnica, s. r.

Jovan Nešković, s. r.

Pošto je, gospodo senatori, momentano senator g. Altiparmaković odsutan, ja ću biti slobodan da kao član Odbora u njegovo ime podnesem izveštaj o tome predlogu.

Ovome predlogu svrha je ta da bi se zakonom tačno fiksirao broj sudija, koji je potreban kod Apelacionih sudova, da bi se mogli poslovi posvršavati redovito, tačno i valjano, i da tih sudija ne bi bilo ni previše ni premalo.

G. Ministar pravde vodio je pri tom računa ne samo o teritoriji nego i o poslovima pojedinih Apelacionih sudova tako, da se pretpostavlja da će se na ovaj način potpuno udovoljiti potrebama i da će se poslovi moći odvijati redovito i valjano. S obzirom na to slobodan sam predložiti Senatu da bi izvoleo prihvatiti ovaj zakonski predlog u ovoj redakciji.

Pretsednik dr. Ljubmir Tomašić: Otvaram načeln pretres. Reč ima g. Ministar pravde.

Ministar pravde Božidar Maksimović: Gospodo senatori, gospodin zastupnik odborskog izvestioca u svojoj kratkoj reči prikazao je ono što je suština ove zakonske izmene. Ja bih molio za dopuštenje, da i sam budem kratak, pošto je ta zakonska izmena svega u jednom paragrafu; i njena namena i njen cilj obrazloženi su u reči g. dr. Nemeća.

Po sada važećim zakonskim propisima tačno je utvrđen broj sudija apelacionih sudova samo u Beogradu i Skoplju, dok kod ostalih apelacionih sudova nema nikakvog ograničenja niti kriterijuma po kome treba da se taj broj određuje, tako da je on mogao da se menja i proizvoljno pomera prema potrebi i

prema sredstvima. Razume se da takav način rada i takav sistem uredjenja toga pitanja ima tu dobru stranu što je elastičan i što se promena može vršiti brzo i bez ikakvog zastoja, ali s druge strane ima tu manu što taj broj ipak može da raste s jedne strane relativno brzo, a s druge strane može da ne bude u skladu sa onim brojem i onim sudovima koji taj broj imaju fiksiran.

Gospodo, ovim zakonskim predlogom otklanja se ta nezgoda i taj se broj zakonom opredeljuje. Upravo, ukupan broj svih apelacionih sudija u celoj zemlji samo se na jedan drugačiji način raspodeljuje, jer u ukupnom svom iznosu i novi broj je stavljen u te granice, upravo on je manji nego je ukupan dosadnji broj apelacionih sudija. Moglo je da bude u glavnom dva kriterijuma po kojima se to određuje. Jedan po veličini teritorije odnosno po broju stanovništva na teritoriji jednog apelacionog suda, a drugi po veličini poslova. Prvi kriterijum po broju stanovništva koji ne bi fiksirao i precizirao taj broj konkretno nego bi davao samo jedno merilo kako će ti brojevi moći da rastu u određenim granicama, nije se mogao prihvatiti zbog toga što bi na taj način mogla da nastupi jedna velika nesrazmera između broja apelacionih sudija i veličine poslova, tako da je u glavnom morao da bude uzet za osnovicu taj fakat: kakvi su poslovi i koliki je njihov broj, koliki je njihov priraštaj ili eventualno opadanje, i kakva je brzina otpravljanja poslova, i prema tome je u ovom zakonskom predlogu izvršena raspodela apelacionih sudija po pojedinim apelacionim sudovima. Od tog načela u nekoliko je — to moram takođe napomenuti — odstupljeno, u koliko se tiče sudova u Ljubljani i u Zagrebu.

Gospoda koja su se interesovala ovom stvari svakako su to bila zapazila i u mom razlaganju u Narodnoj skupštini, a ja sam to i u senatskom Odboru takođe opširno razložio. U Ljubljani i u Zagrebu apelacione sudije najveći deo svojih poslova nerade u sudskim kancelarijama, nego kod svojih kuća.

Ostao je od nekuda ranije, po nevolji verovatno, taj običaj, da se može i kod kuće raditi, pa se polako taj običaj pretvorio u pravilo i čak ne samo u pravilo, nego ako tako smem da kažem, i u teoriju da je to jedan bolji način, jedan ekspeditivniji, pogodniji i preporučljiviji način. I zbog toga što je tako radeno, ja mislim, da ima nešto više poslova kod tih sudova i nešto više zastoja nego bi trebalo da bude u normalnim prilikama, kad ne bi ta okolnost bila. Čak smo imali taj apsurd, da je izvestan dodatak, doplatak, davan iz državnoga budžeta pojedinim apelacionim sudijama, zato što su državne poslove otpravljali u svojim privatnim stanovima.

Ja sam smatrao, gospodo, da je mnogo korisnije da pokušamo taj broj u ukupnom iznosu za celu zemlju ovakovim pogodnijim i preporučljivijim rasporedom smanjiti, pa eventualno tu razliku u izdatcima upotrebiti mesto ličnih izdataka na materijalne izdatke i tako dobiti više prostorija i mogućnosti da se ta tehnika poslovanja i brzina otpravljanja poslova promeni, i to promeni na bolje.

To bi bila u glavnom suština ovoga zakonskoga predloga i razlozi zašto je on podnesen i zašto ovako glasi, zašto je upravo ovako raspodela apelacionih sudija u celoj zemlji udešena. Ja sam u senatskom odboru ovu stvar u svim detaljima obrazložio i o veličini teritorija i o broju stanovništva i o broju

poslova i u svim detaljima koji su interesovali i mogli interesovati odbor, pa kako ste videli, odbor se sa mojim obrazloženjem složio i predložio, da Senat izvoli usvojiti ovaj predlog. I ja se pridružujem tome predlogu i molbi odborovoj, pa molim, da Senat izvoli ovaj predlog usvojiti onako kako ga je odbor predložio. (Odobranje).

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Jer se niko više nije javio za reč, objavljujem da je pretres u načelu završen. Sada prelazimo na glasanje. Glasace se sa »za« i »protiv«. Molim g. sekretara da izvoli izvršiti prozivku.

Sekretar Asim Alibegović: Proziva g.g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — za
 Anić Lazar — odsutan
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — za
 Vilović Osman — odsutan
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — odsutan
 Glušac dr. Vaso — za
 Grasl dr. Georg — odsutan
 Gregorić dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinčić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — odsutan
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilićević Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — za
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Majstrovčić dr. Ivan — za
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan

Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — za
 Rajar dr. Janko — odsutan
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — odsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — za
 Sulejmanović dr. Džafer — za
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Izvolite, gospodo senatori, čuti rezultat glasanja. Glasalo je svega 56 senatora i svi su glasali »za«. Time je ovaj zakonski predlog u načelu prihvaćen.

Prelazimo na pretres zakonskog predloga u pojedinostima. Molim gospodina izvestioca da pročita član 1.

Izvestilac dr. Josip Nemeć čita član 1.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Prima li Senat čl. 1? (Prima). Objavljujem da je čl. 1 primljen. Izvolite čuti član 2.

Izvestilac dr. Josip Nemeć pročita član 2.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Prima li Senat pročitani član 2? (Prima).

Time je pretres i u pojedinostima zaključen. Prelazimo na konačno glasanje. Molim gospodina sekretara da izvoli izvršiti prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g. g. senatore da glasaju i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — za
 Anić Lazar — za
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — za
 Vilović Osman — odsutan
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za

Gaj Ljudevit — odsutan
 Glušac dr. Vaso — za
 Grasl dr. Georg — za
 Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — odsutan
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilidžanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — za
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Majstrovic dr. Ivan — za
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan
 Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — za
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — odsutan
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — odsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — odsutan
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — odsutan
 Šola Atanasije — odsutan

Šuperina dr. Benjamin — odsutan.

Posle glasanja.

Pretnednik dr. Ljubomir Tomašić: Izvolite, gospodo senatori, čuti rezultat glasanja. Glasalo je ukupno 55 gospode senatora i svi su glasali »za«. Prema tome oglašavam da je Senat zakonski predlog o izmenama i dopunama u Zakonu o uredenju redovnih sudova od 18 januara 1929 godine prihvatio u onoj redakciji kako ga je prihvatila i Narodna skupština.

Prelazimo na drugu tačku dnevnoga reda: pretnes izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu o regulisanju uzajamnih reklamacija, zaključenom i potpisanom u Beogradu 28 novembra 1933 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske. Molim g. izvestioca da pročita izveštaj.

Izvestilac Jovo Banjanin: Gospodo senatori, čast mi je pročitati izveštaj Odbora koji ste izabrali za proučavanje ovog zak. predloga.

Beograd, 3 jula 1934 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
BEOGRAD

Odbor za proučavanje predloga Zakona o sporazumu o regulisanju uzajamnih reklamacija, zaključenom i potpisanom u Beogradu 28 novembra 1933 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske završio je svoj rad proučivši u načelu i u pojedinostima ovaj zakonski predlog i primio ga je u celini, te mu je čast predložiti Senatu da ga i on izvoli usvojiti u redakciji kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. Jovu Banjanina.

Sekretar.

M. L. Popović, s. r.

Pretnednik odbora,
B. Gavrilović, s. r.

Članovi:

K. Radovanović, s. r.
Mil. Ž. Jovanović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Šilović, s. r.
Jov. Banjanin, s. r.

Gospodo senatori, pred vama je zakonski predlog u kome je sadržan ovaj sporazum i vi njegov tekst poznajete. Ja ću biti slobodan da upozorim samo na nekoliko ustanova na kojima se ovaj sporazum osniva. Cilj je sporazuma da se potpuno i konačno regulišu sva pitanja, odnosno uzajamne reklamacije ne samo državljana između sebe nego i reklamacije državljana u pogledu njihovih dobara, prava i interesa. Otštete koje duguje jugoslovenska vlada po ovom osnovu premašuju otštete, koje duguje Turska, za sumu od 17.000.000 din. U ovom sporazumu određeni su način i rokovi otplate ove otštete, tako da će se platiti 7 miliona u kreditima otvorenim kod Jugoslovenske narodne banke, i to 5 aprila 1934 godine i 10 miliona u državnim bonovima, od kojih je 5 miliona plativih 5 aprila 1935 godine, a 5 miliona 31 decembra 1935 godine. Počevši od datuma ovog sporazuma jugoslovenska vlada ostavlja turskim državljanima na jugoslovenskoj teritoriji na slobodno raspolaganje sva dobra, prava i interese.

Iste obaveze preuzima i turska vlada prema jugoslovenskim državljanima na turskoj teritoriji. Kako ovaj sporazum služi sređivanju međusobnih odnosa između Turske i Jugoslavije, koje su i inače stajale u odnosima prijateljstva, ja vas molim da izvolite zakonski predlog o ovom sporazumu primiti.

Pretnednik dr. Ljubomir Tomašić: Otvaram pretnes u načelu. Reč ima g. Ministar spoljnih poslova.

Ministar spoljnih poslova Bogoljub Jevtić: Gospodo senatori, posle preglednog i iscrpnog izveštaja g. izvestioca, ovom sporazumu koji je kratak, ali koji je zato jezgrovit jer reguliše jedno pitanje vrlo obimno koje je postojalo između naše Kraljevine i Turske, ja ne bih imao naročite potrebe da vas detaljnije, da vas opširnije obavestim o samom ovom sporazumu. Potrebno je bilo do njega doći od vremena kad su se naši odnosi sa Turskom Republikom postavili na normalnu osnovu, i kad su nastale posledice naše agrarne reforme i procesa nastanjanja u tim krajevima našeg juga.

Ratno stanje u kome smo mi bili sa otomanskom carevinom bilo je formalno završeno jednim osobnim ugovorom između nas i Turske Republike 28 oktobra 1925 god. — dakle, kasnije nešto više od dve godine, nego što je Turska ratno stanje sa svim ostalim našim saveznicima bila prekinula i ušla u normalne odnose. Taj naš ugovor o miru vrlo je kratak. On prekida ratno stanje i uspostavlja naše uzajamne diplomatske odnose.

U isto vreme došla je i naša agrarna reforma. Ona je u našim južnim krajevima nastupila u punom jeku. Mnogi podanici Turske Republike pretrpeli su usled toga štetu, te je otuda nastupila obaveza i naknade za našu državu. Potraživanja turskih podanika jesu velika, njih je na broju oko 6000. Ali se nije moglo izbeći ni to, da i naši podanici u Turskoj, usled rata i sukoba koji su docnije nastupili, naročito kao posledica grčko-turskog rata, ne pretrpe štetu, te je na taj način nastupila obaveza i sa strane Turske Republike prema našim podanicima. Broj naših podanika, koji imaju potraživanje prema Turskoj Republici penje se do broja od 400. Ta su uzajamna potraživanja postojala sve do definitivnog regulisanja, koje je postignuto sporazumom od 28 novembra prošle godine. Potraživanja i s jedne i s druge strane, dakle, zamašna su. Ona pojedinačno i u pojedinostima iziskuju brižljivo ispitivanje, tako da su obe vlade, hoteći da što pre imaju čiste odnose prijateljstva i da stvore mogućnost za jednu srdačnu saradnju, po svima pitanjima u kojima su zainteresovane, morale ova pitanja što pre rešiti.

Radi toga, mi smo postupili i pošli najkraćim putem. Mi smo ta pitanja regulisali na taj način što smo potraživanja naših podanika paušalno prebili jedno za drugo i kao višak, smatrajući da je pravo, da za imanja turskih podanika, koja su ostala u našim krajevima, isplatimo ukupno 17 miliona dinara kao što vidite iz sporazuma, — ostavljajući turskim podanicima da se obrate svojoj vladi, svojoj državi, za naknadu štete koju su pretrpeli. To isto važi za naše podanike. Na ovaj način između nas i Turske sva su pitanja ove vrste likvidirana. To je omogućilo da smo mi mogli pristupiti razgovorima za regulisanje i drugih pitanja i odnosa koji su ostali nerešeni kao što je pitanje trgovinskog ugovora i raznih konvencija, a već naravno i sređivanja i organizovanja na-

ših političkih odnosa, našeg prijateljstva i naše političke saradnje na sporazumima mnogo šireg značaja i mnogo obimnije sadržine.

O samom, dakle, sporazumu nije, potrebno da više naročito govorim.

Ja bih vas molio, da ga primite ovako, kako je predložen i kako je usvojen od Narodne skupštine, smatrajući da je to izraz najboljega raspoloženja za vrlo prijateljske odnose između država i da odgovara spravedljivosti koja je potekla iz najbolje namere da se do sporazuma dođe. (Odobranje i aplauz).

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Da li želi još ko da uzme reč u načelnoj diskusiji? (Niko). Pošto se više niko nije javio za reč, objavljujem da je načelni pretres po ovoj zakonskoj osnovi završen.

Prelazimo na glasanje u načelu.

Molim g. sekretara da izvrši prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g. g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — za
 Anić Lazar — za
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — odsutan
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — odsutan
 Gaj Ljudevit — odsutan
 Glušac dr. Vaso — za
 Grasl dr. Georg — za
 Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilidžanović Dimitrije — odsutan
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — odsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Majstrovčić dr. Ivan — za
 Marjanović Milan — odsutan
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Pajo — odsutan

Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan
 Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — odsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — odsutan
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — za
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — za
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — odsutan
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Rezultat glasanja je ovaj: Glasalo je u svemu 54 g. g. senatora i svi su glasali »za«. Time je ova zakonska osnova u načelu prihvaćena. Prelazimo na pretres u pojedinostima. Molim g. izvestioca da pročita § 1.

Izvestilac Jova Banjanin pročita § 1

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Prima li Senat pročitani § 1? (Prima). Objavljujem da je § 1 primljen.

Molim g. izvestioca da pročita § 2:

Izvestilac Jovo Banjanin pročita § 2.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Prima li Senat pročitani § 2? (Prima). Objavljujem da je § 2 primljen.

Time je završen pretres i u pojedinostima, pa ćemo glasati sa »za« i »protiv« o zakonskoj osnovi u celini. Molim g. sekretara da izvrši prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g. g. senatore da glasaju i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — za
 Anić Lazar — odsutan
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — odsutan
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za

Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — odsutan
 Glušac dr. Vaso — odsutan
 Grasl dr. Georg — odsutan
 Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđžanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — za
 Kotur dr. Đura — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Majstrovic dr. Ivan — za
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — odsutan
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — odsutan
 Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan
 Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — za
 Rajar dr. Janko — odsutan
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — odsutan
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — za
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan

Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja:

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Rezultat je glasanja ovaj: glasalo je svega 53 senatora i svi su glasali »za«. Time je ovaj zakonski predlog primljen konačno i u celini.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu zaključenom i potpisanim u Bukureštu 4 juna 1927 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije, koji se odnosi na tromeđu, koja je određena Protokolom odnoseći se na granicu u Banatu zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923 god.

Molim g. izvestioca da izvoli pročitati izveštaj.
Izvestilac Milan L. Popović čita:

Beograd, 3 jula 1934 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o sporazumu zaključenom i potpisanim u Bukureštu 4 juna 1927 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije, koji se odnosi na tromeđu, koja je određena protokolom odnoseći se na granicu u Banatu, zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923 godine, čast je izvestiti Senat, da je na svojoj sednici od danas proučio i primio podneti mu zakonski predlog, te mu je čast predložiti Senatu, da ovaj zakonski predlog izvoli usvojiti u redakciji onako, kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. Milana L. Popovića.

Sekretar,

Milan L. Popović, s. r.

Pretsednik odbora,
 B. Gavrilović, s. r.

Članovi:

K. Radovanović, s. r.
 Mil. Ž. Jovanović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Šilović, s. r.
 Jov. Banjanin, s. r.

Gospodo senatori, posle primljenih konvencija između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije mi smo likvidirali sva sporna pitanja koja su između nas postojala u našim susednim odnosima na području pravnog, socijalnog i privrednog života. Još nije primljena jedino konvencija versko-školskog karaktera, ali je i ona priugotovljena i pitanje je kratkog vremena da se i ona stavi na dnevni red na rasmatranje Narodnom predstavništvu. Ova konvencija, koja je sad pred vama, reguliše takođe jedno pitanje koje je posle rata i našeg razgraničenja u Banatu moglo izgledati sporno. Ono je osporavano ne od naše strane, jer mi za njega nismo bili teritorijalno zainteresovani, već od strane Mađžara koji su od razgraničenja našeg u Banatu pravili pitanje. Mađžarska nije htela da graniči sa Rumunijom i kad je nastala na osnovu obostranog sporazuma između nas i Kraljevine Rumunije

razmena izvesnih opština u Banatu, onda je tim pomeranjem granica došla Rumunija u neposrednu granicu sa Mađarskom. To je bio jedan geografski trokut koji je sa severa graničio sa Mađarskom, sa zapada s Rumunijom i s juga s nama. To razgraničenje između nas i Rumunije utvrđeno je Protokolom od 24 novembra 1923 godine. To razgraničenje međutim nije bilo identično sa onom utvrđenom graničnom linijom koju označuje Sevrski ugovor. Trebalo je, dakle, izvršiti identifikaciju granične linije i uskladiti je sa ugovorima o miru. Radi tog posla sastala se je 13 juna 1926 godine Komisija i s naše i s rumunske strane, koja je protokolarno utvrdila:

1) Zonu od jednog metra širine koja spaja dve tromede, onu utvrđenu protokolom od 24 novembra 1923 godine i onu označenu Trianonskim ugovorom o miru;

2) Naša Kraljevska vlada priznala je da je prava tromeda između naše Kraljevine, Rumunije i Mađarske ona označena granična linija u Protokolu od 24 novembra 1923 godine;

3) Naša Vlada ustupila je sa pravom suvereniteta gore označenu zonu, i

4) Po potpisu protokola oba tehnička delegata pristupiće ograničenju toga dela granice.

Na osnovu tog protokola i da bi se ozakonile njegove odredbe, naša Vlada zaključila je sa Kraljevinom Rumunijom 4 juna 1927 godine Ugovor, koji sadrži sledeće odredbe:

Po čl. 1. Kraljevina Rumunija ustupa našoj Kraljevini teren između granice Mađarske i linije određene sporazumom od 13 juna 1926 godine. To je teren čija širina iznosi 1 metar, a dužina svega 13 km.

Po čl. 2 naša Kraljevina priznaje Kraljevini Rumuniji potpuno raspolaganje te ustupljene teritorije i prenosi joj pravo suvereniteta za rok od 99 godina, koji se produžuje za novi period od 99 godina sem slučaja šestomesečnog otkaza sa jedne ili sa druge strane.

Po čl. 3 sadašnji sporazum sačinjava nerazdvojni celinu sa protokolom, zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923 godine.

Po čl. 4 ovaj Ugovor prestaće da važi onoga dana, kada protokol od 24 novembra 1923 godine bude potvrđen od strane konferencije ambasadora ili primljen od strane mađarske vlade.

Da bi protokol od 24 juna 1923 godine postao u međunarodnom pogledu obavezan dokumenat i da bi se granična linija, koju taj protokol utvrđuje, mogla kod konferencije ambasadora registrovati, potrebno je da taj protokol bude od strane Narodne skupštine odobren. U ostalom ovaj protokol čini celinu sa protokolom od 24 novembra 1923 godine koji je Narodna skupština već ozakonila 18 jula 1924 godine.

Kao što, gospodo senatori, iz ovde izloženoga istorijata vidite, ova konvencija definitivno je regulisala i likvidirala jedno sporno pitanje i pošto je cilj i potreba radi održavanja potpuno prijateljskih i srdačnih odnosa između naše Kraljevine i susedne, savezne države Rumunije, da se sva sporna pitanja definitivno likvidiraju i jednom skinu sa dnevnog reda, to je i ovaj zakonski predlog o sporazumu, zaključenom i potpisanom u Bukureštu 4 juna 1927 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine

Rumunije, u pogledu na tu tako zv. tromedu, prilog takvoj sporazumnoj likvidaciji, i ja vas s toga molim, da ovaj zakonski predlog izvolite usvojiti u redakciji kako ga je usvojila Narodna skupština. (Buran aplauz).

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Pošto se niko nije prijavio za reč, objavljujem, da je načelni pretres završen. Prelazimo na glasanje o zak. predlogu u načelu. Molim gospodina sekretara da prozove gospodu senatore.

Sekretar Asim Alibegović proziva g.g. senatore da glasaju i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparniković Jovan — za
 Anić Lazar — za
 Arnaudović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — odsutan
 Grasl dr. Georg — odsutan
 Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinčić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Dirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — odsutan
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilićević Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — odsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Majstrovic dr. Ivan — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — odsutan
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan
 Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za

Radulović Marko — za
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džfer — odsutan
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — odsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — odsutan
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — odsutan
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Izvolite, gospodo senatori, čuti rezultat glasanja. Glasalo je svega 53 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time ja ovaj zakonski predlog u načelu prihvaćen.

Prelazimo na pretres zakonskog predloga u pojedinostima. Molim gospodina izvestioca da pročita § 1.

Izvestilac Milan Popović čita naslov i § 1.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Prima li Senat § 1? (Prima). Objavljujem da je § 1 primljen. — Molim g. izvestioca da pročita § 2.

Izvestilac Milan Popović čita § 2.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Prima li Senat § 2? (Prima). Objavljujem da je § 2 primljen. — Sad ćemo preći na glasanje o zakonskoj osnovi u celini. Molim g. sekretara da izvrši prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g.g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — za
 Anić Lazar — za
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — odsutan
 Grasl dr. Georg — odsutan

Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec Dr. Petar — za
 Ivanišević Don Frano — odsutan
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilidžanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamelmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — odsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Maistrović dr. Ivan — za
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — odsutan
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeč dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — odsutan
 Popović Milan — za
 Popović Matija — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — za
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — odsutan
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — odsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — odsutan
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Rezultat glasanja je ovaj. Glasalo je svega 54 senatora i svi »za«. Time je ovaj zakonski predlog prihvaćen konačno i u celini.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnoga reda: pre-tres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o osnivanju međunarodnog ureda za hemiju u Parizu, sa Pravilnikom međunarodnog ureda za hemiju, — zaključenoj 29 oktobra 1929 godine u Parizu.

Molim g. izvestioca da izvoli pročitati odborski izveštaj.

Izvestilac Milan L. Popović čita:

Beograd, 3 jula 1934 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD.

Odboru za proučavanje predloga Zakona o međunarodnoj konvenciji o osnivanju međunarodnog ureda za hemiju u Parizu, sa Pravilnikom međunarodnog ureda za hemiju, — zaključenoj 29 oktobra 1927 godine u Parizu, čast je izvestiti Senat, da je na svojoj sednici od danas proučio i primio podneti mu zakonski predlog, te mu je čast predložiti Senatu, da ovaj zakonski predlog izvoli usvojiti u redakciji onako, kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. Milana L. Popovića:

Sekretar, **M. L. Popović, s. r.** Pretsednik Odbora, **B. Gavrilović, s. r.**

Članovi:

K. Radovanović, s. r.
Mil. Ž. Jovanović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Šilović, s. r.
Jov. Banjanin, s. r.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Prećićemo odmah na glasanje u načelu, pošto se niko nije javio za reč. Molim g. sekretara da izvrši prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g. g. senatore da glasaju i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — za
Altiparmaković Jovan — za
Anić Lazar — odsutan
Arnautović Šerif — za
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — odsutan
Vidaković Antun — odsutan
Vidaković Ljubomir — za
Vilović Osman — odsutan
Vrbanić dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — odsutan
Glušac dr. Vaso — za
Grasl dr. Georg — odsutan
Gregorin dr. Gustav — za

Desnica dr. Uroš — za
Dobrinić Petar — odsutan
Dragović Milutin — odsutan
Dirlić Petar — odsutan
Živanović Jeremija — za
Zec Dr. Petar — za
Ivanišević Don Frano — odsutan
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Iližanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — odsutan
Janković Stjepan — odsutan
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdija — za
Kovačević Tomo — odsutan
Kostić Petar — odsutan
Kotur dr. Đura — za
Kukuljević-Sakcinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — odsutan
Majstrovic dr. Ivan — odsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mičić dr. Mića — za
Mihaldžić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nemec dr. Josip — za
Nešković Jovan — za
Novak dr. Fran — za
Obradović Pajo — odsutan
Pavelić dr. Ante — odsutan
Petrović Dobrosav — odsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — odsutan
Popović Milan — za
Popović Matija — za
Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
Radovanović Krsta — za
Radulović Marko — za
Rajar dr. Janko — odsutan
Rožić dr. Valentin — odsutan
Samurović Janko — za
Simonović Milan — odsutan
Smiljanić Krsta — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — odsutan
Sulejmanović dr. Džafer — za
Teslić Petar — odsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — odsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — za
Ubavić Pavle — odsutan
Ulmanski dr. Savo — za
Frangeš dr. Oton — odsutan
Hadži Bošković Trajko — za
Hadži Ristić Spira — odsutan
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavriilo — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — odsutan
Šilović dr. Josip — odsutan
Šola Atanasije — odsutan
Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Gospodo senatori, izvolite čuti rezultat glasanja. Glasalo je ukupno 48 gospode senatora i svi su glasali »za«. Time je ovaj zakonski predlog u načelu primljen.

Prelazimo na pretres u pojedinostima. Molim g. izvestioca, da izvoli pročitati § 1.

Izvestilac Milan L. Popović čita § 1.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Primete li pročitani § 1? (Prima se). Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvolite čuti § 2.

Izvestilac Milan L. Popović čita § 2.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Primete li pročitani § 2? (Prima se). Objavljujem da je § 2 primljen. Time je pretres u pojedinostima završen.

Prelazimo na konačno glasanje o zak. predlogu u celini.

Molim g. sekretara da izvoli izvršiti prozivku.

Sekretar Asim Alibegović proziva g. g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — za
 Altiparmaković Jovan — odsutan
 Anić Lazar — za
 Arnautović Šerif — za
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — odsutan
 Vidaković Antun — odsutan
 Vidaković Ljubomir — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — odsutan
 Vujić Pavle — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — odsutan
 Glušac dr. Vaso — za
 Grasl dr. Georg — odsutan
 Gregorin dr. Gustav — za
 Desnica dr. Uroš — za
 Dobrinić Petar — odsutan
 Dragović Milutin — za
 Đirlić Petar — odsutan
 Živanović Jeremija — za
 Zec dr. Petar — za
 Ivanišević don Fran — odsutan
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Ilidžanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — odsutan
 Janković Stjepan — odsutan
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — za
 Kovačević Tomo — odsutan
 Kostić Petar — odsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — odsutan
 Majstrovic dr. Ivan — odsutan
 Marjanović Milani — za
 Mahmutbegović Sefedin — odsutan
 Mičić dr. Mića — za
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nemeć Dr. Josip — za
 Nešković Jovan — za
 Novak dr. Fran — za

Obradović Pajo — odsutan
 Pavelić dr. Ante — odsutan
 Petrović Dobrosav — za
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — odsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — odsutan
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — odsutan
 Rajar dr. Janko — odsutan
 Rožić dr. Valentin — odsutan
 Samurović Janko — za
 Simonović Milan — za
 Smiljanić Krsta — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — odsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — odsutan
 Teslić Petar — odsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — odsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — za
 Ubavić Pavle — odsutan
 Ulmanski dr. Savo — za
 Frangeš dr. Oton — odsutan
 Hadži Bošković Trajko — za
 Hadži Ristić Spira — odsutan
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — odsutan
 Šilović dr. Josip — odsutan
 Šola Atanasije — odsutan
 Šuperina dr. Benjamin — odsutan

Posle glasanja.

Potpredsednik dr. Uroš Krulj: Izvolite čuti rezultat glasanja. Glasalo je svega 48 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je ovaj zakonski predlog primljen konačno i u celini.

Ja ću, gospodo, sa vašim pristankom zaključiti današnju sednicu, a iduću zakazujem za ponedeljak, 9 jula u 17 časova, sa ovim dnevnim redom:

1) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o ugovoru o prijateljstvu, o nenapadanju, o sudskom raspravljanju, o arbitraži i o koncilijaciji, zaključenom i potpisanom u Beogradu 27 novembra 1933 god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske;

2) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o obrazovanju novog Sreza subotičkog;

3) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o izmeni Zakona o biračkim spiskovima, i

4) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o unificiranom Meničnom zakonu sa aneksom I i II i Protokolom; međunarodnoj konvenciji o rešavanju izvesnih sukoba meničnih zakona sa Protokolom, i međunarodnoj konvenciji o meničnim taksama sa Protokolom, — zaključenim i potpisanim u Ženevi 7 juna 1930 godine.

Da li prima Senat ovaj dnevni red? (Prima se). Molim izabrane Odbore da se posle sednice konstituišu i da konstituisanje prijave Predsedništvu.

Sa ovim zaključujem današnju sednicu. Sednica je zaključena u 18,35 časova.

PRILOZI

NARODNA SKUPŠTINA Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1933 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1933 godine na svom 42 redovnom sastanku, održanom 25 juna 1934 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o
izmenama i dopunama u zakonu o uredenju redovnih sudova od 18 januara 1929 godine koji glasi:

Član 1

U § 33 dodaje se nov stav drugi koji glasi:

»Broj sudija u apelacionim sudovima računajući tu i predsednika i potpredsednika, ovaj: u apelacionom sudu u Zagrebu 31, u apelacionom sudu u Beogradu 21, u apelacionom sudu u Sarajevu 19, u apelacionom sudu u Novom Sadu 18, u apelacionom sudu u Ljubljani 17, u apelacionom sudu u Splitu 15, u apelacionom sudu u Skoplju 12«.

Raniji stav drugi postaje stav treći.

Član 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše, a obavezu snagu dobija kad se objavljuje u »Službenim novinama«.

(M. P.)

25 juni 1934 godine
u Beogradu.

Sekretar,
Drag. Stanojević, s. r.

Potpredsednik
Narodne skupštine,
Dr. Hasanbegović, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1933 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1933 godine na svom 43 redovnom sastanku, održanom 27-VI-1934 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o
sporazumu o regulisanju uzajamnih reklamacija, zaključenom i potpisanom u Beogradu, 28 novembra 1933 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske,

koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Sporazum o regulisanju uzajamnih reklamacija zaključen i potpisan u Beogradu, 28 novembra 1933 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske čiji tekst u originalu i u prevodu glasi:

SPORAZUM

o regulisanju uzajamnih reklamacija između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske.

U cilju da se potpuno i konačno regulišu sva pitanja odnosno uzajamnih reklamacija kao i reklamacija njihovih državljana u pogledu njihovih dobara, prava i interesa, propisno ovlašćeni predstavnici

Vlade Njegovog Veličanstva Kralja Jugoslavije i Republike Turske sporazumeli su se o ovome što sleduje:

I

Pošto su ispitali uzajamne reklamacije obeju Država i njihovih državljana, predstavnici obeju Zemalja ugovornica utvrdili su da ošteta dugovanja po tom osnovu od strane jugoslovenske Vlade premaša oštetu dugovanu od strane turske Vlade za sumu od 17 miliona dinara.

II

Jugoslovenska Vlada obvezuje se da će izmiriti turskoj Vladi sumu od 17 miliona dinara na ovaj način:

a) 7 miliona u kreditu otvorenom kod jugoslovenske Narodne banke, 5 aprila 1934, na ime turske Vlade, radi kupovine robe; rečena suma neće ući u kompenzacioni sistem koji bi eventualno bio ustanovljen prilikom zaključivanja jednog Trgovinskog ugovora između obeju Vlada;

b) 10 miliona u državnim bonovima, od kojih je 5 miliona plativo 5 aprila 1935, a 5 miliona plativo 31 decembra 1935.

III

Ovim sporazumom regulisane su sve reklamacije koje postoje između obeju Zemalja ugovornica kao i reklamacije državljana jedne od obeju Zemalja naspram Vlade one druge Zemlje koje potiču iz mera koje pogodaju nepokretna dobra konfiskovana saobrazno zakonima o Agrarnoj reformi, o Kolonizaciji, kao i napuštena seljačka dobra.

IV

Počev od datuma ovog Sporazuma jugoslovenska Vlada obvezuje se da će prestati, ubuduće, da konfiskuje dobra, prava i interese koji pripadaju turskim državljanima na jugoslovenskoj teritoriji, tako da će se ta dobra, prava i interesi njima ostaviti na slobodno raspolaganje, — a turska Vlada obvezuje se sa svoje strane da će ostaviti na slobodno raspolaganje jugoslovenskim državljanima njihova dobra, prava i interese koji se nalaze na turskoj teritoriji.

V

Ovaj Sporazum biće ratifikovan i njegove ratifikacije biće razmenjene u Ankari. On će stupiti na snagu na sam dan njegovog ratifikovanja.

Radeno u Beogradu, u dva primerka na francuskom jeziku, 28 novembra hiljadu devet stotina trideset i treće.

(M.P.) B. D. Jevtić, s. r. (M.P.) Dr. T. Ruždi Bej, s. r.

§ 2

Ovaj zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se objavljuje u »Službenim novinama«, a obavezu silu dobija kao što je to predviđeno članom V rečenog sporazuma.

27 juna 1934 godine
u Beogradu.

(M. P.)

Sekretar,
Dr. Stanojević, s. r.

Predsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudl, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1933 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1933 godine na svom 43 redovnom sastanku, održanom 27-VI-1934 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

Sporazumu zaključenom i potpisanom u Bukureštu 4 juna 1927 godine, između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije koji se odnosi na Tromeđu, koja je određena Protokolom odnoseći se na granicu u Banatu, zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923 godine, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Sporazum zaključen i potpisan u Bukureštu 4 juna 1927 godine između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije koji se odnosi na Tromeđu, koja je određena Protokolom odnoseći se na granicu u Banatu, zaključenim između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije 24. novembra 1923 godine, čiji tekst u originalu i prevodu glasi:

PROTOKOL

Vlada Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca s jedne strane, i

Vlada Kraljevine Rumunije s druge strane,

U želji da likviduju pitanje koje se odnosi na zajedničku tačku na tromeđu, utvrđenu Protokolom o graničnoj liniji u Banatu, zaključenim između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923,

Sporazumele su se o sledećim odredbama:

Član 1. Kraljevina Rumunija ustupa Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca zemljište koje se prostire između mađarske granice i granice utvrđene zapisnikom od 13. juna 1926, sastavljenim između Generala V. Čolak-Antića, delegata Srpsko-Hrvatsko-Slovenačke Vlade i Pukovnika G. Draganesku, delegata Rumunske Vlade, onako kako je ista utvrđena tamo priključenim planovima (tri skice).

Član 2. Na osnovu ovog Sporazuma, Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca priznaje Kraljevini Rumuniji pravo slobodnog i potpunog raspolaganja teritorije na taj način ustupljene i predaje joj de facto vršenje suverene vlasti nad tom teritorijom, sa odgovornošću koja odatle proističe, za vreme od 99 godina, po isteku kog roka će isto biti produženo punopravno za jedan novi period od 99 godina, sem u slučaju otkaza jedne ili druge Strane ugovornice propisno notifikovanog na šest meseci unapred.

Član 3. Ovaj Sporazum čini sastavni deo Protokola o graničnoj liniji u Banatu, zaključenog između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Kraljevine Rumunije 24 novembra 1923.

Član 4. Od dana kada odredbe Protokola od 24 novembra 1923, o zajedničkoj tački na tromeđi, budu registrovane od strane Konferencije Ambasadora ili primljene od strane Mađarske Vlade, ovaj Sporazum biće de jure raskinut.

Član 5. Ovaj Sporazum biće ratifikovan i instrumenti ratifikacije biće izmenjeni u Bukureštu čim to bude moguće.

U potvrdu čega su potpisani sastavili ovaj Protokol koji su potpisali u dva primerka i na njega stavili svoje pečate.

Radeno u Bukureštu, četvrtog juna 1927.

(M. P.) Jon M. Mitilineu, s. r.

(M. P.) B. Čolak-Antić, s. r.

§ 2

Ovaj zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se objavi u »Službenim novinama«, a obavezu silu dobija kao što je to predviđeno članom 5 rečenog Sporazuma.

27 juna 1934 godine
u Beogradu.

(M. P.)

Sekretar,
D. Stanojević, s. r.

Pretsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1933 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1933 godine na svom 43 redovnom sastanku, održanom 27-VI-1934 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

Medunarodnoj konvenciji o osnivanju medunarodnog ureda za hemiju u Parizu, sa Pravilnikom medunarodnog ureda za hemiju, — zaključenju 29 oktobra 1927 u Parizu,

koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Medunarodna konvencija o osnivanju medunarodnog ureda za hemiju u Parizu, sa Pravilnikom medunarodnog ureda za hemiju, — zaključenju 29 oktobra 1927 u Parizu, koja u originalu na francuskom i prevodu na našem jeziku glasi:

MEDUNARODNA KONVENCIJA

osnivanju, u Parizu,
jednog Medunarodnog ureda za hemiju

Član 1.

Visoke strane ugovornice obavezuju se da osnuju i da izdržavaju jedan Medunarodni ured za hemiju, čije je sedište u Parizu.

Član 2.

Medunarodnom uredu za hemiju dužnost je:

1 — Da proučava, u cilju opšteg interesa, pitanja koja se odnose na medunarodnu organizaciju dokumentacije;

2 — Da uspostavi saradnju između organizama za hemijsku dokumentaciju koji postoje ili koji se imaju stvoriti u raznim zemljama;

3 — Da izazove i da olakša razmenu i pozajmljivanje, između Državnih uprava, Parlamenata, Univerziteta, Instituta za istraživanje, Ureda za dokumen-

taciju, Knjižnica, Muzeja i Naučnih društava ili Profesionalnih udruženja, dokumentacije koja se tiče čiste i primenjene hemije u cilju da se obezbedi reparticipija obaveštenja naučnog, tehničkog ili ekonomskog značaja, koja bi mogla biti korisna u zemljama koje su pristupile.

Član 3.

Ured je nezavisan od vlasti one zemlje u kojoj je ustanovljen.

On neposredno opšti sa vlastima državnim, upravnim i tehničkim, kojima je, u raznim zemljama, stavljeno u dužnost ispitivanje i rešavanje pitanja koja imaju veze sa njegovim ciljevima.

Član 4.

Vlade saopštavaju Uredu mere koje preduzimaju u cilju obezbedenja primene međunarodnih konvencija, koje bi mogle biti zaključene u domenu hemije i industrija koje otud proističu.

Ured sugerira izmene koje bi bilo korisno uneti u odredbe tih konvencija.

Član 5.

Kolonije, na zahtev Države od koje zavise, moći će biti primljene da učestvuju u Uredu.

Član 6.

Ured radi pod vlašću i kontrolom jednog Stalnog odbora, sastavljenog od delegata zemalja ugovornica. Sastav i nadležnost ovog Stalnog odbora, kao i organizacija i vlast rečenog odbora, određeni su pravilnikom koji je priključen ovom aranžmanu i koji se smatra kao njegov sastavni deo.

Član 7.

Godišnji izdaci za rad i izdržavanje Međunarodnog ureda pokrivaju se udelima zemalja ugovornica, koji su ustanovljeni pod uslovima predviđenim u pravilniku priključenom ovoj konvenciji.

Član 8.

Sume koje pretstavljaju kontributivni udeo svake od zemalja ugovornica biće od njih isplaćena Uredu, početkom svake godine.

Član 9.

Vladama koje nisu potpisale ovaj aranžman biće dopušteno da mu pristupe na svoj zahtev. Ovo pristupanje biće notifikovano diplomatskim putem Francuskoj vladi, a od ove ostalim Vladama ugovornicima. Ovo pristupanje zadržavaće obavezu učestvovanja kontribucijom u troškovima Ureda pod uslovima pomenutim u članu 7.

Član 10.

Visoke strane ugovornice zadržavaju pravo da po zajedničkom sporazumu unesu u ovu Konvenciju sve izmene za koje bi iskustvo pokazalo da su korisne. One zadržavaju pravo da ponaosob između sebe zaključuju posebne aranžmane u domenu dokumentacije čiste i primenjene hemije, pod uslovom da ti aranžmani ne budu u opreci sa ovom Konvencijom.

Član 11.

Ova aranžman zaključen je za period od šest godina. Po isteku ovoga roka on će i nadalje ostati u važnosti za nove periode od šest godina između

zemalja, koje ne budu notifikovale, na dve godine pre isteka svakog perioda, nameru da obustave njegova dejstva ukoliko se njih tiče.

Član 12.

Protokol potpisivanja ove Konvencije ostaće otvoren do 1 maja 1928. Ova Konvencija imaće da bude ratifikovana od strane odnosnih Vlada. Ona će stupiti na snagu čim sedam zemalja potpisnica budu deponovale svoje ratifikacije.

Svaka Vlada će uputiti u najkraćem mogućem roku svoju ratifikaciju Francuskoj vladi, čijim će staranjem o tome biti obaveštene ostale zemlje potpisnice.

Ove ratifikacije ostaće deponovane u arhivi Francuske vlade.

Radeno u Parizu, 29 oktobra 1927, u jednom jedinom primerku, koji će ostati deponovan u arhivi Francuske vlade i od koga će overeni prepisi biti dostavljeni diplomatskim putem, silama ugovornicima.

- Za Albaniju: G. Malik Bej Libohova.
- Republiku Argentinu: G. Sobide.
- Belgiju: G. E. de Gefie.
- Kolumbiju: G. Vaskvez Kobo.
- Republiku Dominikansku: G. V.-A. Ortiz.
- Francusku: G. L. Pino.
- Grčku: G. C. Zengelis.
- Luksemburg: G. P. Medenže.
- Maroko: G. L. Liuvil.
- Meksiko: G. Daniel Velez.
- Kneževinu Monako: G. C. Belando de Kastro.
- Paragvaj: G. Kabalero de Bedoja.
- Peru: G.G. Mimbela, Ramon-E. Ribejro.
- Poljsku: G. Alfred Hlapovski.
- Portugal: General Akviles Mačado.
- Rumuniju: G. St. Minović.
- Kraljevину Srba, Hrvata i Slovenaca: G. Tomić.
- Čehoslovačku: G. S. Osuski.
- Tunis: G. Žofroa Sent-Iler.
- Tursku: G. A. Fethi.
- Savez Sovjetskih socijalističkih republika: G.G. N. Kurnakov, P. Dubov, G. Lašković.

PRAVILNIK MEĐUNARODNOG UREDA ZA HEMIJU

Član 1.

Stalni Odbor ustanovljen članom 6 Konvencije sastoji se od Pretstavnika određenih od strane Država ili Kolonija učesnica, i to po jedan predstavnik za svaku Državu ili Koloniju.

Član 2.

Odbor bira iz svoje sredine, tajnim glasanjem, za trogodišnji period, jednog Pretsednika i dva Potpresednika.

Naimenovanje Pretsednika i oba Potpresednika biće notifikovano Vladama zemalja učesnica.

Odbor može pristupiti novom izboru tek na tri meseca pošto svi članovi budu o tome obavešteni.

Član 3.

Odbor se sastaje najmanje jedanput godišnje, u sedištu Međunarodnog ureda, na poziv svoga Pretsednika.

Odluke Odbora donose se većinom glasova. U slučaju jednake podela, glas. Predsednikov odlučuje. Odluke su punovažne samo ako je broj prisutnih članova ravan polovini više jedan od broja članova koji sastavljaju Odbor.

Pod rezervom ovog uslova odsutni članovi imaju pravo da ovlaste prisutne članove da glasaju u njihovo ime, a ovi će morati dokazati ovo ovlašćenje.

Svakoj Državi ili Koloniji dodeljen je broj glasova određen kategorijom u koju je ona uvedena što se tiče njezinog učestvovanja u izdacima Ureda (vidi član 12).

Član 4.

Odbor može obrazovati jednu Stalnu komisiju.

Član 5.

U međuvremenu između dva zasedanja, Odbor ima pravo da odlučuje putem prepiske.

U tom slučaju, da bi odluka važila, treba da su bili pozvani svi članovi Odbora da dadu svoja mišljenja i da su najmanje polovina rečenih članova više jedan dostavili svoj odgovor.

Član 6.

Odboru je stavljeno u dužnost da reguliše poslovanje Međunarodnog Ureda za hemiju ustanovljenog članom 1 Konvencije.

Međunarodni Ured biće smešten u prostorijama naročito namenjenim za njegove svrhe.

Član 7.

Francuska vlada preduzeće, na zahtev Odbora, potrebne mere da se Ured prizna kao opšte korisna ustanova i odobriće oslobodenje od carine za dokumente, materijal i proizvode koji mu budu namenjeni.

Član 8.

Funkcionisanje Ureda obezbeduje se plaćenim osobljem, koje obuhvata jednog direktora i činovnike potrebne za rad Ureda, izabrane u raznim zemljama. Direktora imenuje Odbor.

Član 9

Direktor Ureda ima savetodavni glas u Stalnom odboru čiji je on sekretar.

Član 10

Odboru je stavljeno u dužnost da, na predlog Direktora Ureda, utvrđuje godišnji budžet.

Budžet se dostavlja svake godine, u naročitom finansijskom izveštaju, do znanja Vladama Visokih strana ugovornica.

Član 11.

Direktor Ureda, pre svakog zasedanja, dostavlja Odboru:

1 — Finansijski izveštaj o računima za prošlu računsku godinu, za šta će mu, posle verifikacije, biti izdana razrešnica;

2 — Opšti izveštaj o poslovanju Ureda i o rezultatima postignutim od prošlog zasedanja;

3 — Opšti predlog o ostvarenjima koja treba preduzeti.

Predsednik Odbora uputiće sa svoje strane, svima Vladama Visokih strana ugovornica, godišnji izveštaj o administrativnom i finansijskom stanju Ureda koji će sadržavati predviđanja za izdatke u na-

rednoj računskoj godini, kao i tabelu kontributivnih udela Država ugovornica.

Član 12.

Skala kontribucija, o kojima je reč u članu 7 Konvencije, utvrđuje se prema stanovništvu po ovoj tabeli:

Kategorija	Stanovništvo u milionima stanovnika	Br. glasova	Kontribut. udeli
1	više od 30	6	25
2	od 20 do 30	5	20
3	od 15 do 20	4	15
4	od 10 do 15	3	10
5	od 5 do 10	2	5
6	manje od 5	1	3

Ostupanja od ove skale mogu biti odobrena od strane Odbora, većinom od tri četvrtine glasova, zemljama koje se nalaze u naročitom položaju zbog smanjenja vrednosti njihove valute ili zbog relativne većine njihovog budžeta.

Kontributivni udeo utrđen je na hiljadu zlatnih franaka.

Slobodno je svakoj državi da se upiše za viši kontributivni udeo od onoga koji joj odgovara prema broju njenog stanovništva.

Član 13.

Od godišnjih prihoda izuzeće se jedna suma namenjena za stvaranje jednog rezervnog fonda. Ukupni iznos ove rezerve ne može premašiti iznos godišnjeg budžeta.

Član 14.

Članovi Odbora mogu dobijati, iz sredstava namenjenih poslovanju Ureda, naknadu putnih troškova. Oni mogu dobiti, sem toga, po jedan žeton za svaku sednicu kojoj prisustvuju.

Član 15

Odbor utvrđuje sumu koja će se godišnje izuzimati iz budžeta radi osiguranja penzije osoblju Ureda.

Član 16

Ovaj će Pravilnik imati istu snagu i istu važnost kao i Konvencija kojoj je priključen.

Radeno u Parizu, 29 oktobra 1927, u jednom jedinom primerku koji će ostati deponovan u arhivi francuske Vlade, od koga će overeni prepisi biti dostavljeni diplomatskim putem silama ugovornicama.

Za Albaniju: G. Malik Bëj Libohova.

— Republiku Argentinu: G. Sobide.

— Belgiju: G. E. de Gefie.

— Kolumbiju: G. Vaskvez Kobo.

— Republiku Dominikansku: G. V. A. Ortiz.

— Francusku: G. L. Pino.

— Grčku: G. C. Zengelis.

— Luksemburg: G. P. Medenže.

— Maroko: G. J. Liuvil.

— Meksiko: G. Daniel Velez.

— Kneževinu Monako: G. C. Belando de Castro.

— Paragvaj: G. Kabalero de Bedoja.

— Peru: G. G. Mimbela, Ramon - E. Ribejro.

— Poljsku: G. Alfred Hlapovski.

— Portugal: General Akviles Maçado.

— Rumuniju: G. St. Minović.

— Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca: G. Tomić

— Čehoslovačku: G. S. Osuski.

- Tunis: G. Žofroa Sent-Iler.
- Tursku: G. A. Fethi.
- Savez Sovjetskih socialističkih republika: G.
G. N. Kurnakov, P. Dubov, G. Laškević.

veznu silu dobija kad se ispune uslovi iz čl. 12 prednje
Konvencije i iz čl. 16 priključenog joj Pravilnika.
27 juna 1934 godine
u Beogradu.

(M. P.)

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i
kad se objavi u »Službenim novinama«, a oba-

Sekretar,
D. Stanojević, s. r.

Prešednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

